

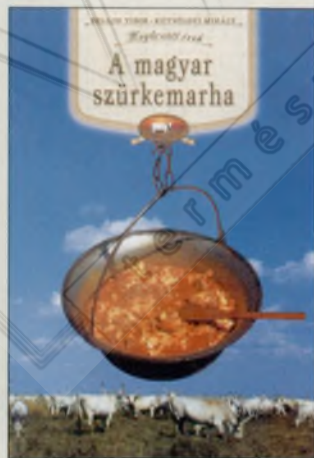
Nincs annál nagyobb öröm, mint ha egy könyv gusztusos, jó kézbe venni, és mélysége is van. A szép és jó könyv nagy öröm, és szerencsére egyre gyakoribb kincs. Ha besétálok a könyvesboltokba, számtalan szépen tervezett, gondos kezek által szerkesztett „örök darabot” találok. Szerencsére azoknak, akik a Gutenberg-galaxis halálával fenyegetőztek, nem lett igazuk. Íme, néhány a könyv méltóságát hirdető példák közül...

A MAGYAR SZÜRKEMARHA

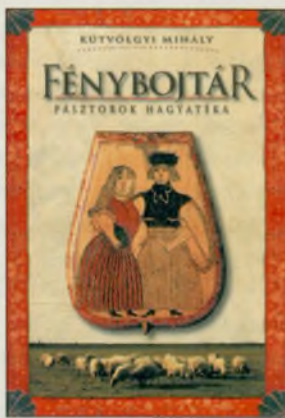
Nehéz felvenni a versenyt a „globalizáció” áldásos hatásaival. És különleges élmény az, amikor néprajzosok, ökológusok és a gasztronómia mesterei adják össze tudásukat azért, hogy létrehozzanak egy olyan művet, amely egyszerre tükrözi egy adott tájegység étkezési kultúráját, állattartási hagyományait, kulturális kincseit. Egybefonja, ami együvé tartozik. Ennek a kettős feladatnak felel meg ez a gyönyörű kiállítású könyv, és nem is akárhogy! Néprajzi szakácskönyv – ez lehetne talán a műfaja. A receptek adatközlőktől származnak, gyönyörű népművészeti tárgyafotók, ihletett élőhely-bemutatók és történeti leírások teszik teljessé ezt a gyűjteményt. Jó szívvel ajánlom a *Fénybojtár* c. könyvvel együtt: egyazon szellemi műhely termékei, így méltó módon egészítik ki egymást.

M. Zs.

(Bellon Tibor–Kútvolgyi Mihály: A magyar szürkemarha, „Megőrzött ízek” sorozat, Timp Kiadó, 2001)

FÉNYBOJTÁR — PÁSZTOROK HAGYATÉKA

Keressük a helyünket a világban. Keresünk kapaszkodókat, amelyekhez kötődhetünk. Eláraszt minket a Kelet meg a Nyugat, miközben itt, középen olyan csodákat találhatunk magunk körül, amelyek (szomorú kimondani) nem kevésbé különlegesek és távoliak már a számunkra. Rácsodálkoztak-e már egy faragott, naprozettával, anyaölet idéző tulipánokkal díszített ajtófélfára, karcolt szarusótartóra, napcserezte nyeregére? Megakadt-e már a szemük egy cifra szűr mindenséget másoló díszítésén? És tudjuk-e, mennyi tudást őriznek e motívumok? Tartok attól, hogy kevesebben ismerik őket, mint a keleti kultúrák hozzánk beáramló szimbólumainak tárházát. Tegyük egy kalandozást a pásztorok letűnő világában, ahol a pásztortársadalom szigorú szabályrendje nem megköti a kezünket, hanem eligazítást ad az ősi tudásról, amit véráramukban visznek. Az úton egy „fénybojtár”, Kútvolgyi Mihály fotográfus kísér végig minket, aki fényvel őrzi, örökíti meg azt, ami ebből a kultúrából még megmenthető.

M. Zs.

(Kútvolgyi Mihály: Fénybojtár – pásztorok hagyatéka, Timp Kiadó, 2000)

KOROK ÉS STÍLUSOK A MAGYAR NÉPMŰVÉSZETBEN A SZLOVÁKIAI MAGYAROK NÉPRAJZA

Az Osiris Kiadó két újabb, színvonalas könyvvel jelentkezett néprajzi témában. Verebélyi Kincső műve azoknak szól, akik már kanalaztak a magyar népművészet végtelen mélységű tájából. Nekik különleges fűszer lesz e könyv! Jó szívvel ajánljuk – nem elsősorban kezdő olvasmányként, inkább rendszerező, új megközelítéseket hozó szakirodalomként. Érett, világos elbe-

szelő stílusa miatt azonban kezdők is bátran próbálkozhatnak vele! A szlovákiai magyarok néprajza fontos, áttekintő mű egy olyan világról, amely kulturális egységben hozzánk tartozik, mégis oly kevésbé ismerjük. A mű felöleli a térség néprajzkutatásának történetét, népi kultúráját, a XX. századi változásokat, melyekkel a térség a hátrváltozásokra reagált. Szép, súlyos mű – időt kell szánni rá. Megéri.

M. Zs.

(Verebélyi Kincső: Korok és stílusok a magyar népművészetben, Osiris Kiadó, 2002)
(Liszka József: A szlovákiai magyarok néprajza, Osiris Kiadó, Budapest/ Lilium Aurum Kiadó, Dunaszerdahely, 2002)

